

1.

<p>Kok-ài kok-oàn Hú-siâⁿ kàu-hōe-pò 1917 <i>Bók Chheng-kiat</i></p> <p>Bat khòaⁿ-tiòh sin-bùn kóng, tī bô-iaⁿ-kok, bô-iaⁿ-sî, bô-iaⁿ-ông ũ nng̃-ê cha-bó -kiaⁿ, <i>siⁿ-chò put-chí hó ki-kut</i>. Nng̃ lāng bīn-māu chin súi, <i>bók-ní-hīⁿ, liān-chí-bīn, tāi-hī-chhùi, liú-hiòh-bāi, siáh-liú-khí, chhang-kóng-phīⁿ</i>, chhùi-phóe hún-âng hún-âng, bák-chhiu kim-tang-tang, ó -péh hun-bēng, seng-khu bô kôan bô kē, sēng-sēng hó-khòⁿ.</p> <p>Khó-sioh in-ê sēng-chēng bô saⁿ-tāng. Tōa ê cha-bó-kiaⁿ khoán-sit thiām-chēng, jīn-ài, <i>un-sūn</i>, iáh put-chí <i>jīn-jiá</i> chhiò-chhùi; siông-siông kóng hó-thiaⁿ ê ōe, lāng chin ài chhin-kīn i, ài kap i kau-pôe, ká i hō miá Kok-ài.</p> <p>I-ê sió-mōe ài pēh-chhát, tham-sim, òan-tò , <i>kan-kúí</i>, koh pháíⁿ-phiah àu-náu siông-siông ài kóng pháíⁿ-thiaⁿ ê ōe, lāng m̄-káⁿ chhin-kīn i, hō miá Kok-oàn. Ū chít mī chí-mōe nng̃-lāng teh khùn, tú-tiòh chít hāng kòai-sū, chiū-sī khùn kàu pòⁿ-mī hut-jiān-kan ũ sian lâi bong in-ê chhùi. Keh chá-khí Kok-ài tú-á teh khui-chhùi beh mng̃ pēng-an, liām-mi ũ chít liáp chin tōa-liáp ê chin-chu tui i-ê chhùi ka-lauh chhut--lâi. Kok-ài kín-kín khiòh khí-lâi hō thong-ke ê lāng khòⁿ. Sió-thēng teh kóng ōe ê sī ũ koh khah súi ê mih tít-tít liàn-chhut--lâi,</p>	<p>國愛國怨 府城教會報 1917 穆清潔</p> <p>Bat看著新聞講, tī無影國, 無影時, 無影王有2个查某子, 生做不止好枝骨。兩人面貌真súi, 木耳耳、蓮子面、鮐魚嘴、柳葉眉、石榴齒、蔥管鼻; 嘴phóe粉紅粉紅, 目珠金 tang-tang, 烏白分明, 身軀無koân無低, sēng-sēng好看。</p> <p>可惜in-ê性情無相同。大ê查某团款式恬靜、仁愛、un-sūn, 亦不止仁jiá笑嘴; 常常講好聽ê話, 人真愛親近伊, 愛kap伊交陪, ká伊號名國愛。</p> <p>伊ê小妹愛白賊、貪心、怨妒、奸鬼, koh歹癖懊惱常常愛講歹聽ê話, 人m敢親近伊, 號名國怨。有一暝姊妹兩人teh暍, tú著一項怪事, 就是暍到半暝忽然間有仙來摸in-ê嘴。隔早起國愛tú仔teh開chhùi beh問平安, liām-mi有一粒真大粒ê真珠對伊ê喙ka-lauh出來。國愛緊緊 khiòh起來hō 通家ê人看。小停teh講話ê時有 koh khah súi ê物直直liàn出來, 就是寶玉、紅</p>
---	---

<p>chiū-sī pó-giok, âng sian-hô, bé-ló-chu, sōan-chiōh. Tak-ke kóaⁿ-kín cháu-óa lâi khioh, chīn-chāi hoaⁿ-hí. Kok-òan khòaⁿ--kìⁿ chiū òan-tò --i, khui chhùi beh mē, sūi-sī ū chhân-kap-á, ka-chóah, siān-lâng, <i>mng̃-káu-á-thâng</i>, giâ-kang, tók-chôa, tùi chhùi--nih tít-tít sô--chhut-lâi, lêng khòaⁿ--kìⁿ chin kiaⁿ kàu kék, m-káⁿ kīn-óa--i.</p> <p>Taⁿ chit-ê phì-jū tau-té ū sím-míh ì-sù tī-teh? Sèng-keng kóng, Sim chek-thiok hó hián-chhut i-ê hó, sim chek-thiok pháiⁿ hián-chhut i-ê pháiⁿ. Ū tī sim--nih, kóng chhut tī chhùi--nih. Hó-chhiū bē kiat pháiⁿ kóe-chí, pháiⁿ-chhiū bē kiat hó kóe-chí (Thài. 7:15-20). Hōan-nā chhiū thang tùi i-ê kóe-chí bat--i, hōan-nā lêng iā thang tùi i-ê kóe-chí bat--i: hōan-nā lêng iā thang tùi i-ê só kiāⁿ lâi <i>chhún-tók</i>--i, só -í thang tùi i-ê kóe-chí bat--i.</p>	<p>仙荷、瑪瑙珠、鑽石，逐家趕緊走倚來 khioh，盡在歡喜。國怨看見就怨妒伊，開喙 beh 罵，隨時有田蛤仔、ka-chóah、siān-lâng、mng̃-káu 仔蟲、蜈蚣、毒蛇，tùi 嘴--nih 直直 sô 出來，人看見真驚到極，m 敢近倚--伊。</p> <p>Taⁿ chit-ê 譬喻到底有甚物意思 tī-teh? 聖經講，心積蓄好顯出伊 ê 好，心積蓄歹顯出伊 ê 歹。有 tī 心--nih，講出 tī 喙--nih。好樹 bē 結歹果子，歹樹 bē 結好果子（太·7：15-20）。凡若樹 thang tùi 伊 ê 果子 bat--伊，凡若人也 thang tùi 伊 ê 果子 bat--伊，凡若人也通對伊 ê 所行來忖度--伊，所以 thang 對伊 ê 果子 bat--伊。</p>
---	---

台語	解說
<i>hó ki-kut</i>	好枝骨：主要指 cha-bó 人 ê 背姿，骨格，容貌，姿態。
<i>un-sûn</i>	溫純：溫雅柔和。
<i>jîn-jiá</i>	仁 jiá：女人抑是 gín 仔，動作有雅氣，可愛 koh 謹慎真有人緣。
<i>kan-kúì</i>	奸鬼：奸巧 ê 歹人 ê 款
<i>phiah</i>	癖：ku 怪 ê 性，脾氣
<i>chhún-tók</i>	忖度：推測，推量。

2.

Chít-tih chít-tih ê chúí
Kòa-chhài-chí 1926/1 25-28
Tân Chheng-tiong

Lāu ê Sai

Ū chít chiah chin lāu ê sai, tó tī thō -kha teh-beh sí, iā í-chêng bat hō chit-chiah sai *chhú-tī* ê siù, kúi-nā chiah lâi beh kā i pò-siū. Soaⁿ-ti chiū ēng i-ê gē kiāu i-ê pak-tó, gū chiū ēng kak tak i-ê kái-piⁿ; lū-á iā kàu, chai i í-keng bô gūi-hiám, chiū oat-lìn-tng, ēng nnḡ-ki ê āu-kha, chhut-lát tui bīn chiū kā i that--khì. Khó-lín ê lāu chiong-kun lún bōe tiâu chiū haiⁿ chít-saⁿ kóng "Ah, hō lí chit-pān pīn-chiān ê siù, ēng kha lâi that, sít-chāi pí sí chít-pah piàn khah kan-khó!"

KÀ-SĪ : Hām-hāi lāng ê lāng, tiōh ē kì-tit i āu-lâi iā ē tú-tiōh chit-khoán ê ūn-bēng.

"Tiōh thiàⁿ pát-lāng chhin-chhiūⁿ ka-kī."

Hō -lí

Ū chít-jít, chít-ê lāng ēng tauh-á tng tiōh chít-chiah hô-lí. In-uī i-ê kóe-chí-hnḡ ū hō chit-chiah hô -lí snḡ chin siong-tiōng. Só -í tōa siū-khì; chiū ēng soh-á chìm *chhàu-iū*, pāk tī i-ê bóe-liu, tiám hōe *chhut-chāi* i khì. Hō -lí tiōh tōa kiaⁿ koh-chài sio liáu thiàⁿ, chiū sì-kè

一滴一滴ê水
芥菜子 1926/1 頁25-28
陳清忠

老ê獅

有一隻真老ê獅，倒tī塗跤teh-beh死，也以前bat hō chit隻獅處治ê獸，幾若隻來beh kā伊報仇。山豬就用伊ê牙kiāu伊ê腹肚，牛就用角tak伊ê kái邊；驢á也到，知伊已經無危險，就oat-lìn-tng，用兩支ê後跤，出力對面就kā伊踢--去。可憐ê老將軍忍bē tiâu就haiⁿ一聲講「Ah, hō 你chit扮貧賤ê獸，用跤來踢，實在比死一百遍khah艱苦！」

教示：陷害人ê人，著ē記得伊後來也ē tú著chit款ê運命。

「著疼別人親像家己。」

狐狸

有一日，一個人用tauh-á tng著一隻狐狸。因為伊ê果子園有hō chit隻狐狸損真傷重。所以大受氣；就用索á浸臭油，縛tī伊ê尾溜，點火出在伊去。狐狸著大驚koh再燒了疼，就四界lōng，後來走入hit個人ê麥園：麥已經成熟teh thèng候收

lōng, āu-lâi cháu-jíp hit-ê lāng ê beh-hng̃: beh í-keng sêng-sék teh thèng-hāu siu-koah, só-í kui-hng̃ ê beh lóng sio liáu-liáu.

KÀ-SĪ : Tùi siū-khì lâi tit-tióh lī-ek--ê, thang kóng sī bô.

"Thun-lún ê lāng ū hok-khì."

Chhát-á kap Káu

Ū chít-àm chít-ê chhát-á kün-óa chít-keng chhù teh-beh thau-théh. Chít-chiah tōa chiah káu tī mng̃-kháu teh khùn, thiaⁿ-kìⁿ kha-pō siaⁿ, chiū chhut tōa-siaⁿ tit-tít pūi. Chhát-á tióh chít-kiaⁿ, chiū chiām-sī siám-pī. Koh tiap-á-kú chiū koh kiāⁿ-óa, chhiú théh chít-tè gū-bah, hiat tī káu ê bīn-chêng, siūⁿ i tek-khak ē tiām. *Bô-phah-sng̃* hit-chiah káu ká hit-ê chhát-á kóng, "Khí-thâu lí lâi, góa sī phah-sng̃ lí káⁿ sī chhát; taⁿ khoàⁿ lí teh *siap āu-chhiú*, siūⁿ beh kiò góa pàng-sak góa ê chit-bū; hé! Bêng-bêng lí sī chhát. Lí nā bô kín khì, góa tek-khak beh pūi bô-soah."

KÀ-SĪ : Ū-sī lāng khah su káu, m-nā chiáh tióh gū-bah lâi tiām-tiām, sòa àn-nāi chhát-á jíp-chhù lâi thau-théh mih.

Āu-chhiú nā kàu tióh ài chim-chiok!!!

割, 所以規園ê麥lóng燒了了。

教示 : 對受氣來得著利益ê, thang講是無。

「吞忍ê人有福氣。」

賊á kap狗

有一暗一个賊á近倚一間厝teh-beh偷提。一隻大隻狗tī門口teh睏, 聽見跔步聲, 就出大聲直直吠。賊á著一驚, 就暫時閃避。Koh霎仔久就koh行倚, 手提一塊牛肉, hiat tī狗ê面前, 想伊的確 ē tiām。無拍算hit隻狗kā hit个賊á講: 「起頭你來, 我是拍算你káⁿ是賊; taⁿ看你teh siap後手, 想beh叫我放sak我ê職務; hé! 明明你是賊。你若無緊去, 我的確beh吠無soah。」

教示 : 有時人khah輸狗, m若食著牛肉來tiām-tiām, 續àn-nāi賊á入厝來偷提物。

後手若到tióh ài斟酌!!!

台語	解說
<i>chhú-tī</i>	處治：處理，判決
<i>chhàu-iû</i>	臭油：水油，燈油，番仔油， <i>gâu toh</i> 火ê一款油。
<i>chhut-chāi</i>	出在：據在伊去
<i>thèng-hāu</i>	<i>thèng</i> 候：等待，準備--ah
<i>Bô-phah-sṅg</i>	無拍算：無想--著，想無到
<i>siap āu-chhiú</i>	<i>siap</i> 後手：ó -se, 用好處去kā人買收